

Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 6 hallituksen esityksestä Suomen ja Puolan välisen energiansäästöä ja ympäristönsuojelua koskevan yhteistyösopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä

Eduskunta on päätöspöytäkirjan ottein 11 päivältä toukokuuta 1990 lähettänyt hallituksen edellä mainitun esityksen n:o 43 ulkoasiainvaliokuntaan.

Asian johdosta ovat olleet kuultavina lähetystöneuvos Maria Serenius ulkoasiainministeriöstä sekä toimistopäällikkö Riitta Rainio ja ylitarkastaja Timo Mäkelä ympäristöministeriöstä.

Käsiteltyään asian ulkoasiainvaliokunta esittää kunnioittavasti seuraavaa.

Tasavallan presidentti Mauno Koiviston valtiotvierailun aikana Puolassa huhtikuussa 1989 sovittiin Suomen aloitteesta energiansäästöä ja ympäristönsuojelua koskevan yhteistyön aloittamisesta maiden välillä. Käytyjen neuvottelujen tuloksena allekirjoitettiin Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 1990 Suomen ja Puolan välistä enegiansäästöä ja ympäristönsuojelua koskeva yhteistyösopimus.

Yhteistyön tarkoituksena on helpottaa ja tukea Suomen ja Puolan välisten energiansäästöön ja ympäristönsuojeluun kohdistuvien hankkeiden toteutumista sekä siihen liittyvän teknologian ja laitteistojen siirtoa Suomesta Puolaan. Ottaen huomioon, että Puola on huomattava ilman kautta Suomeen kulkeutuvien saasteiden lähde, kiireellisiä hankkeita ovat muun muassa rikinpoistolaitteiden rakentaminen hiilivoimalaitoksiin ja kaukolämmön laajentaminen.

Suomi toimittaa yhteisesti sovittuihin kohteisiin suunnittelua, teknologiaa ja laitteistoja. Hankkeisiin sisällytetään mahdollisuus käyttää puolalaisia alihankkijoita. Yhteistyön käytännön toimia varten perustetaan Suomen ja Puolan välinen energiansäästö- ja ympäristönsuojelutyöryhmä. Mainittu työryhmä tiedottaa yhteistyömahdollisuuksista, keskustelee vienti-

hankkeista sekä tekee suosituksensa Suomen työryhmälle.

Suomalainen toimittaja ja puolalainen ostaja laativat toimitussopimuksen sekä yhteisen hakemuksen hankkeen sisällyttämisestä energiansäästö- ja ympäristöyhteistyöjärjestelmään. Puolan Ulkomaanvelanhoitorahasto ja Suomen Valtiontakuukeskus antavat erikseen lausuntonsa hankkeesta. Suomen työryhmä päättää lopullisesti hankkeen sopivuudesta ja paikalliskustannusten määrästä.

Puolalaisella ostajalla on mahdollisuus teettää hankkeisiin liittyviä, yhteisesti sovittavia paikallistöitä enintään 30 prosenttia vientihankkeen kokonaisarvosta. Suomalainen toimittaja laatii selostuksen paikalliskustannuksiin käytetyistä varoista. Puolan Ulkomaanvelanhoitorahasto maksaa puolalaiselle ostajalle zlotaina korvauksen paikalliskustannuksista. Suomen työryhmän hyväksymät paikalliskustannukset otetaan huomioon Puolan velan vähennyksenä Suomen valtiolle. Velan vähennys voi olla vuosina 1990—1992 enintään 30 miljoonaa markkaa vuodessa.

Hallituksen esityksen ja saamansa selvityksen perusteella ulkoasiainvaliokunta pitää sopimusta tarpeellisenä ja tarkoituksenmukaisena sekä puoltaa hallituksen esitykseen sisältyvän ehdotuksen hyväksymistä.

Edellä esitetyn perusteella ulkoasiainvaliokunta kunnioittaen ehdottaa,

että Eduskunta hyväksyisi ne Helsingissä 8 päivänä maaliskuuta 1990 Suomen tasavallan hallituksen ja Puolan tasavallan hallituksen välillä yhteistyöstä energiansäästöön ja ympäristönsuojelun alalla tehdyn sopimuksen määräykset, jotka vaativat eduskunnan suostumuksen.

Helsingissä 22 päivänä toukokuuta 1990

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa puheenjohtaja Aaltonen ja jäsenet Almgren, Björklund, Juhantalo,

Kuuskoski-Vikatmaa, Paakkinen, Perho, Särkijärvi, Wahlström ja Väyrynen sekä varajäsenet Haavisto, Jaakonsaari ja Pietikäinen.
